

7. **Одегов Ю. Г.** Экономика персонала. Часть 2: Практика / Ю. Г. Одегов, Г. Г. Руденко, А. А. Федченко. – М.: Альфа-пресс, 2009. – 1310 с.

8. **Казакова Н. А.** Маркетинговый анализ / Н. А. Казакова. – М.: ИНФРА-М, 2013. – 240 с.

9. **Маслов Д. В.** Бенчмаркинг – большие возможности малого бизнеса / Д. В. Маслов, Э. А. Белокопровин // Управление компанией. – 2005. – № 1. – С. 12 – 13.

10. **Райзберг Б. А.** Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 512 с.

REFERENCES

Andersen, B. *Biznes-protsessy. Instrumenty sovershenstvovaniia* [Business processes. Tools perfection]. Moscow: Standarty i kachestvo, 2003.

Arenkov, I. A., and Bagiev, E. G. *Benchmarking i marketingovye resheniia* [Benchmarking and marketing solutions]. Moscow, 2001.

Bossidi, L., and Charan, R. *Ispolnenie: Sistema dostizheniia tseley* [Design: The system to achieve goals]. Moscow: Alpina-Publisher, 2013.

Camp, R. C. *Benchmarking: The Search for Industry, Best Practices that Lead to Superior Performance*: ASQC Quality Press, 1989.

Kyrych, N. B., and Shveda, N. M. "Doslidzhennia modelei benchmarkingu" [Research benchmarking models]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, no. 1 (8) (2013): 286-296.

Kemp, R. S. *Legalnyy promyshlennyy shpionazh : Benchmarking biznes-protsesov: tekhnologii poiska i vnedrenie luchshikh metodov raboty vashikh konkurentov* [Legal industrial espionage: Benchmarking business-processes: search technology and the introduction of best practices of your competitors]. Dnepropetrovsk: Balans-Klub, 2004.

Kazakova, N. A. *Marketingovyy analiz* [Marketing analysis]. Moscow: INFRA-M, 2013.

Maslov, D. V., and Belokorovin, E. A. "Benchmarking – bolshie vozmozhnosti malogo biznesa" [Benchmarking – great opportunities small business]. *Upravlenie kompaniei*, no. 1 (2005): 12-13.

Odegov, Yu. G., Rudenko, G. G., and Fedchenko, A. A. *Ekonomika personala* [Economy staff]. Moscow: Alfa-press, 2009.

Rayzberg, B. A., Lozovskiy, L. Sh., and Starodubtseva, E. B. *Sovremenny ekonomicheskiy slovar* [Modern Dictionary of Economics]. Moscow: INFRA-M, 2011.

УДК 338.24.021.8

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ЯК ФАКТОР УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

© 2015 ПРЕОБРАЖЕНСЬКА О. С.

УДК 338.24.021.8

Преображенська О. С. Організація управління фінансово-економічною безпекою як фактор удосконалення якості корпоративного управління

У статті визначено умови ефективного функціонування акціонерних підприємств через здатність системи менеджменту організувати управління фінансово-економічною безпекою для протидії загрозам, що виникають у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Визначено напрями оцінювання якості корпоративного управління. Проаналізовано загрози фінансово-економічній безпеці підприємства в системі корпоративного управління. Встановлено передумови виникнення корпоративних конфліктів. Визначено методи регулювання корпоративних конфліктів залежно від їх типів, а також суб'єкти врегулювання в системі управління фінансово-економічною безпекою. Проведено аналіз розподілу функцій корпоративного управління між компетентними органами ПАТ «Вовчанський агрегатний завод». Здійснено оцінку показників фінансової стійкості ПАТ «ВАЗ».

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, якість, конфлікт, корпоративне управління, оцінка, загрози, регулювання.

Рис.: 1. **Табл.:** 5. **Бібл.:** 7.

Преображенська Олена Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра економічного аналізу, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Леніна, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: kvaso4ka@rambler.ru

УДК 338.24.021.8

UDC 338.24.021.8

Преображенская Е. С. Организация управления финансово-экономической безопасностью как фактор усовершенствования качества корпоративного управления

В статье определены условия эффективного функционирования акционерных предприятий через способность системы менеджмента организовывать управление финансово-экономической безопасностью для противодействия угрозам, возникающим во внешней и внутренней среде. Определены направления оценки качества корпоративного управления. Проанализированы угрозы для финансово-экономической безопасности предприятия в системе корпоративного управления. Установлены предпосылки возникновения корпоративных конфликтов. Определены методы регулирования корпоративных конфликтов в зависимости от их типов, а также субъекты их регулирования в системе управления финансово-экономической безопасностью. Проведен анализ распределения функций корпоративного управления между компетентными органами ПАО «Волчанский агрегатный завод». Осуществлена оценка показателей финансовой устойчивости ПАО «ВАЗ».

Ключевые слова: финансово-экономическая безопасность, качество, конфликт, корпоративное управление, оценка, угрозы, регулирование.

Рис.: 1. **Табл.:** 5. **Библ.:** 7.

Преображенская Елена Сергеевна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономического анализа, Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця (пр. Ленина, 9а, Харьков, 61166, Украина)

E-mail: kvaso4ka@rambler.ru

Preobrazhenska O. S. Organization of Management of Financial and Economic Security as a Factor in Improving the Quality of Corporate Management

In the article, conditions for the effective functioning of joint-stock companies are determined through management system's capability to organize economic and financial security to counter threats arising in the external and internal environment. Directions for evaluating the quality of corporate management have been determined. Threats to financial security of enterprise within the system of corporate management have been analyzed. Preconditions of corporate conflicts have been identified. Methods for corporate conflicts management have been identified according to their types as well as subjects of their settlement in the system of financial and economic security management. Analysis of distribution of responsibilities of corporate management between the competent bodies of PJSC «Volchanskiy agregatnyy zavod» (PJSC «VAZ») has been conducted. An evaluation of indicators of financial stability of PJSC «VAZ» has been conducted.

Key words: financial and economic security, quality, conflict, corporate management, evaluation, threats, settlement.

Pic.: 1. **Tabl.:** 5. **Bibl.:** 7.

Preobrazhenska Olena S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Economic Analysis, Kharkiv National Economic University named after S. Kuznets (pr. Lenina, 9a, Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: kvaso4ka@rambler.ru

Зростаюча імовірність виникнення кризових ситуацій в економічних системах на різних рівнях викликає необхідність досліджувати функціонування та розвиток економічних суб'єктів. Так, для реалії господарської діяльності в Україні, що характеризуються наявністю різноманітних форм власності, високим ступенем конкуренції, комерційним шпіонажем та іншими проявами криміналізації бізнесу, першочергового, пріоритетного значення набуває негайність вирішення проблем забезпечення безпеки підприємств. При розгляді фінансово-економічної безпеки будь-якої економічної системи будь-якого рівня необхідно виходити з її здатності протистояти небезпекам і ризикам для досягнення поставлених цілей. Однією з умов ефективного функціонування акціонерних підприємств є здатність системи менеджменту організувати управління фінансово-економічною безпекою для протидії загрозам, що виникають у зовнішньому та внутрішньому середовищі.

Значною теоретико-методологічною базою для вивчення різних аспектів фінансово-економічної безпеки є здобутки іноземних та вітчизняних науковців: Барановського О. І., Реверчук Н. Й., Бланка І. О., Горячевой К. С., Куперівської С. С., Папехіна Р. С., Пригунова П. Я., Захарова О. І. та багатьох інших.

У системі корпоративного управління підприємства фінансово-економічну безпеку можна охарактеризувати як ступінь захищеності фінансових інтересів на усіх рівнях фінансових відносин. При цьому організація управління фінансово-економічною безпекою підприємства має відповідати принципам якісного корпоративного управління. Так, науковці [1, с. 100] зазначають, що під організацією управління фінансово-економічною безпекою підприємства слід насамперед розуміти формування його організаційної структури (визначення складу суб'єктів управління та їхніх взаємозв'язків) та розподіл завдань, повноважень, відповідальності між окремими ланками управління. Аналіз літературних джерел [2 – 4, 7] дозволив визначити напрями оцінювання якості корпоративного управління (табл. 1).

Недотримання ключових принципів корпоративного управління призводить до виникнення загроз фінансово-економічної безпеки підприємства за вказаними складовими (табл. 2).

Відносини між суб'єктами корпоративного управління характеризуються виникненням конфліктів інтересів різного типу. Зазначене розмаїття форм прояву конфліктів інтересів пояснюється як особливостями систем корпоративного управління, які мають специфіч-

Таблиця 1

Напрями оцінювання якості корпоративного управління

Складові системи корпоративного управління	Напрями оцінювання якості корпоративного управління
Структура власності компанії	<ul style="list-style-type: none"> – доступність та публічність інформації стосовно структури власності компанії, інформації відносно основних власників, наявності взаємозв'язків між власниками, участі правління та/або топ-менеджменту у статутному капіталі компанії; – входження компанії до групи компаній, можливість підтримки компанії з боку власників, наявність сторонніх інтересів чи конфліктів інтересів власників компанії, впливу на діяльність компанії зацікавлених осіб
Права власників та інших зацікавлених осіб	<ul style="list-style-type: none"> – відповідність закріплення прав власності чинним законодавством, можливості реалізації прав стосовно відчуження чи передачі частки власності, права на частку прибутку компанії, на регулярне та своєчасне отримання інформації стосовно компанії; – право на участь у загальних зборах власників, участь у виборі правління компанії, внесення пропозицій на розгляд правління щодо діяльності компанії, участь у прийнятті рішень; – право на отримання достатньої та своєчасної інформації відносно істотних змін у діяльності компанії, а саме: внесення змін до статуту або інших статутних документів, збільшення статутного капіталу, інформації щодо угод, які приводять до зміни структури власності або продажу компанії
Механізм управління й контролю	<ul style="list-style-type: none"> – відповідність організаційної структури, виконавчого органу компанії існуючим довгостроковим цілям розвитку суб'єкта господарювання; – розподіл повноважень, обов'язків виконавчого органу, виконання зазначених обов'язків; наявність регламентованого внутрішніми документами бізнес-процесу; – достатність кваліфікації та належної компетенції управлінського складу, що передбачає наявність знань та професійного досвіду для прийняття рішень; – наявність впровадженої системи стратегічного та поточного планування діяльності, контролю
Рівень розкриття інформації, аудит	<ul style="list-style-type: none"> – своєчасність подання звітності та повнота розкриття інформації перед регулюючими органами, наявність оприлюдненої інформації підприємством, яка передбачена чинним законодавством; – повнота, періодичність та своєчасність, наявність стандартів розкриття інформації
Рівень розробки бази для вирішення корпоративних конфліктів	<ul style="list-style-type: none"> – законодавчо підвищити відповідальність за порушення законодавства у сфері корпоративного управління; – доопрацювання внутрішніх нормативних документів акціонерного товариства (насамперед статуту) з метою усунення конфліктних ситуацій; – внесення в організаційну структуру акціонерного товариства елементів, діяльність яких буде скерована на моніторинг, недопущення та вирішення корпоративних конфліктів

Загрози фінансово-економічної безпеки підприємства в системі корпоративного управління

Складові системи корпоративного управління	Загрози, що виникають в системі корпоративного управління
Структура власності компанії	– викривлення інформації відносно основних власників, наявності взаємозв'язків між власниками, участі правління та/або топ-менеджменту у статутному капіталі компанії; – недостовірність даних щодо входження підприємства до групи підприємств та основних видів його діяльності; – вплив на діяльність компанії сторонніх зацікавлених осіб
Права власників та інших зацікавлених осіб	– утиск прав акціонерів; – недостовірність та несвоєчасність інформації стосовно стану підприємства; – викривлення інформації стосовно змін у діяльності підприємства
Механізм управління й контролю	– недотримання довгострокових цілей розвитку підприємства; – нераціональний розподіл повноважень, обов'язків виконавчого органу, невиконання зазначених обов'язків; – недостатність кваліфікації та належної компетенції управлінського складу, що передбачає наявність знань та професійного досвіду для прийняття рішень
Рівень розкриття інформації, аудит	– несвоєчасне подання звітності та не повне розкриття інформації перед регулюючими органами; – викривлення фінансової звітності; – недостовірність даних внутрішнього аудиту
Рівень розробки бази для вирішення корпоративних конфліктів	– недоліки законодавства у сфері корпоративного управління; – недосконалість внутрішніх нормативних документів акціонерного товариства відносно усунення конфліктних ситуацій; – неефективність моніторингу корпоративних конфліктів

ні ознаки в кожній країні та на кожному підприємстві, так і складністю та багатошаровістю середовища інтересів, у якому діє кожна корпорація. Конфлікт інтересів являється центральною проблемою корпоративного управління. Передумови виникнення корпоративних конфліктів представлено на *рис. 1*.

Досягнення цілей ефективного управління фінансово-економічною безпекою підприємства потребує вирішення низки організаційних питань на всіх рівнях взаємодії учасників корпоративного управління. Основною причиною конфліктів інтересів в українських корпоративних підприємствах є те, що зацікавленими особами реалізуються не ринкові цілі підприємства (нарощування обсягів прибутку, зменшення витрат, посилення конкурентної позиції на ринку), а особисті цілі збагачення окремих груп учасників товариств за рахунок виведення з підприємств активів і прибутків через мережу виробничо-господарських взаємозв'язків [5].

Методи регулювання корпоративних конфліктів залежно від їх типів, а також суб'єкти врегулювання корпоративних конфліктів наведено в *табл. 3*.

Для вдосконалення якості корпоративного управління важливу роль відіграють правові процедури: оформлені у формі відповідної угоди домовленості учасників конфлікту; розгляд корпоративних конфліктів відповідними органами акціонерного товариства; арбітрування, для чого в господарському товаристві зі значною кількістю учасників доцільно створити спеціальну арбітражну комісію, передбачивши у відповідному внутрішньому документі товариства (Положенні про арбітражну комісію) можливість для учасників конфлікту обрання арбітрів; розв'язання конфлікту компетентними державними органами в межах наданих їм повноважень; судові процедури, передбачені чинним за-

конодавством, які застосовуються у разі неефективності вищезгаданих процедур за ініціативою хоча б одного з учасників конфлікту за умови, що подібний спір може бути предметом судового розгляду [5, с. 16 – 19].

Важливим аспектом регулювання корпоративних конфліктів є наявність чіткого розподілу функцій та повноважень учасників корпоративного управління щодо ключових аспектів діяльності, що закріплені у статуті підприємства.

Для наочності у дослідженні проведено аналіз розподілу функцій між компетентними органами ПАТ «Вовчанський агрегатний завод» (*табл. 4*), основними напрямками діяльності якого є:

- ✦ розробка і виробництво паливної апаратури, агрегатів управління і регулювання газотурбінних приводів для авіаційної, нафтогазової та енергетичної галузей;
- ✦ розробка і виробництво гідравлічних і комбінованих гідро- і електропневматичних агрегатів літальних апаратів;
- ✦ проектування виготовлення пневматичних і комбінованих гідро- і електропневматичних агрегатів автомобільних транспортних засобів [6].

Принципи корпоративного управління для акціонерних товариств України передбачають, що інформація про діяльність акціонерних товариств має розповсюджуватися найбільш зручним для акціонерів шляхами. Найбільш вірогідними шляхами отримання інформації для акціонера залишається участь у загальних зборах акціонерів або безпосереднє звернення до акціонерного товариства з запитом. Для акціонера це не є ані найзручніші, ані найдешевші способи отримати інформації,

Рис. 1. Передумови виникнення корпоративних конфліктів

Таблиця 3

Особливості регулювання корпоративних конфліктів

Вид корпоративних конфліктів	Чинники, що викликають конфлікт	Методи врегулювання корпоративних конфліктів	Суб'єкти врегулювання корпоративних конфліктів
Конфлікт між акціонерним товариством та його учасниками	Протиріччя прийняття рішень: або виплата високих дивідендів, або розвиток виробництва	Регламентції процедури прийняття рішення про виплату дивідендів. Зокрема, необхідно визначити, який орган управління уповноважений приймати рішення про виплату дивідендів, визначення їх форми і розміру	Рада директорів, Наглядова рада
Міжособові конфлікти	Недостатнє спілкування та розуміння; різниця в планах, інтересах, оцінках, протистояння в групових конфліктах; відсутність співчуття потребам і бажанням інших людей	Ухилення; згладжування (потреба в солідарності); - примушення (намагання змусити прийняти свою точку зору будь-якою ціною); - компроміс (прийняття точки зору іншої сторони, але лише до деякого ступеня)	Рада директорів
Конфлікти між управлінцями (менеджерами)	Нечіткий розподіл повноважень між рівнями ієрархії, відсутність чіткого розподілу повноважень, розмиті функціональні обов'язки, «роздуті» штати управлінців, некваліфіковано підібрані менеджери, особистісні характеристики управлінців тощо	- Урахування інтересів власників, менеджменту і найманих працівників; - вибір стратегії, яка б дозволила узгоджувати інтереси власників та всіх зацікавлених сторін; - можливість виробити та реалізувати філософію управління, що забезпечує роботу за узгодженими правилами, яких дотримуються всі учасники	Рада директорів

Розподіл функцій відповідно до статуту між органами ПАТ «ВАЗ»

Питання, що вирішуються	Загальні збори акціонерів	Наглядова рада	Виконавчий орган
Визначення основних напрямів діяльності (стратегії)	Так	Так	Так
Затвердження планів діяльності (бізнес-планів)	Ні	Ні	Так
Затвердження річного фінансовою звіту або балансу чи бюджету	Так	Так	Так
Обрання та припинення повноважень голови та членів наглядової ради	Так	Ні	Ні
Обрання та припинення повноважень голови та членів ревізійної комісії	Ні	Ні	Ні
Визначення розміру винагороди для голови та членів виконавчого органу	Ні	Так	Ні
Визначення розміру винагороди для голови та членів наглядової ради	Так	Ні	Ні
Прийняття рішення про притягнення до майнової відповідальності членів правління	Ні	Ні	Ні
Прийняття рішення про додатковий випуск акцій	Так	Так	Так
Прийняття рішення про викуп, реалізацію та розміщення власних акцій	Так	Так	Так
Затвердження зовнішнього аудитора	Ні	Так	Ні
Затвердження договорів, щодо яких існує конфлікт інтересів	Так	Так	Так

особливо для іногородніх власників невеликих пакетів акцій. Світова тенденція – це використання електронних засобів масової інформації та засобами Інтернет.

Використовуючи власну інтернет-сторінку, підприємство надає можливість акціонерам отримати інформацію про фінансову звітність, результати діяльності акціонерного товариства. Серед найбільш закритих питань є питання щодо розміру винагороди посадових осіб акціонерного товариства.

При виборі варіантів розповсюдження інформації товариство має використовувати засоби поширення інформації, що забезпечували б своєчасність її розкриття. Крім того, процес отримання інформації має бути зручним для акціонера при мінімальних витратах. Сучасні засоби комунікації, такі як Інтернет, дозволяють швидко та ефективно оприлюднити інформацію про діяльність акціонерного товариства.

Достовірність та повнота річної фінансової звітності акціонерного товариства повинні бути підтвержені незалежним аудитором (аудиторською фірмою). Згідно із законодавством України проведення аудиту є обов'язковим для емітента цінних паперів. Оскільки річний господарський оборот ПАТ «ВАЗ» значно більший, ніж 250 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, то аудиторська перевірка річної звітності на підприємстві проводиться щорічно. Для більшої незалежності аудитор призначається наглядовою радою.

Також важливим для аналізу загроз фінансово-економічної безпеки підприємства є аналіз та оцінка показників фінансової стійкості, адже саме фінансова стійкість є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Фінансова стійкість виступає гарантом захищеності прав акціонерів, стійкий

фінансовий стан свідчить про те, що акціонери підприємства мають змогу повною мірою реалізовувати свої права та отримувати дивіденди.

Щоб мати можливість зробити об'єктивні висновки про фінансову стійкість ПАТ «ВАЗ», необхідно розрахувати та проаналізувати відносні коефіцієнти фінансової стійкості (табл. 5), а також провести оцінку показників фінансової стійкості.

Аналізуючи дані табл. 5, бачимо, що коефіцієнт автономії на кінець 2013 р. становить 0,89. Така тенденція вважається позитивною, оскільки перевищення нормативного значення даного коефіцієнта (0,5) вказує на збільшення фінансової незалежності, підвищення гарантії погашення підприємством своїх зобов'язань, а також розширення можливості залучення коштів з боку інвесторів. Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів збільшився у звітному періоді та досяг рівня 0,09. Це означає, що частка позикових засобів, що використовуються для фінансування діяльності заводу, зросла, що може свідчити про залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Коефіцієнт маневреності за останні три роки постійно знижується і складає 0,16. Таке явище є негативним, адже це вказує на нездатність підтримувати рівень капіталу та поповнювати оборотні кошти за рахунок власних джерел.

Значення фінансових індикаторів може служити також сигналом про можливість викривлення фінансової інформації у звітності, що може негативно позначитися на можливості реалізації прав акціонерів. Наявність фактів викривлення інформації негативно впливає на узгодженість корпоративних інтересів і може призводити до виникнення конфліктів через прийняття необґрунтованих, необ'єктивних стратегічних рішень, що є прямою загрозою стану фінансово-економічної безпеки підпри-

Розрахунок відносних коефіцієнтів фінансової стійкості ПАТ «ВАЗ»

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.	Абсолютні зміни 2013/2011 рр.	Темп зростання, %
Майно підприємства, тис. грн	153267	366136	360076	206809	234,93
Джерела власних коштів, тис. грн	128392	301928	321029	192637	250,04
Короткострокові пасиви, тис. грн	0	0	0	0	0,00
Довгострокові пасиви, тис. грн	6193	42696	28137	21944	454,34
Необоротні активи, тис. грн	51988	275609	268298	216310	516,08
Оборотні активи, тис. грн	100356	90527	91778	-8578	91,45
Запаси, тис. грн	35216	49473	49665	14449	141,03
Власні оборотні кошти, тис. грн	76404	26319	52731	-23673	69,02
Коефіцієнт автономії	0,84	0,82	0,89	0,05	106,43
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	0,05	0,14	0,09	0,04	181,71
Коефіцієнт забезпеченості власними коштами	0,76	0,29	0,57	-0,19	75,47
Коефіцієнт маневреності	0,60	0,09	0,16	-0,43	27,60
Коефіцієнт співвідношення мобільних і іммобілізованих коштів	1,00	1,00	1,00	0,00	100,00
Коефіцієнт майна виробничого призначення	0,57	0,89	0,88	0,31	155,20
Коефіцієнт прогнозу банкрутства	0,30	0,64	0,67	0,37	223,22

емства. Тому напрямок подальших досліджень полягає в обґрунтуванні та оцінці відповідних індикаторів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Мойсеєнко І. П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства : навч. посіб. / І. П. Мойсеєнко, О. М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.

2. Момот Т. О методах оценки качества корпоративного управления / Т. Момот, Н. Кадничанский // Экономика Украины. – 2007. – № 7.

3. Нетыкша О. Стратегия корпоративного управления: финансовые аспекты / О. Нетыкша // Финансовый директор. – 2010. – № 9-10. – С. 58 – 63.

4. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / Укл. І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012 – 255 с.

5. Хименко С. М. Стратегічний моніторинг конфліктів інтересів у АТ / С. М. Хименко // Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в умовах трансформації економіки : збірник тез міжвузівської наук.-практ. конф. (19 – 20 квіт. 2007 р.). – Рівне : НУВГП, 2007. – С. 129 – 130.

6. Офіційний сайт Вовчанського агрегатного заводу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vza.com.ua/page.php?lang=1&id=1>

7. Corporate Governance – Finance and Private Sector Research [Electronic resource]. – Mode of access : <http://econ.worldbank.org>

REFERENCES

“Corporate Governance – Finance and Private Sector Research” <http://econ.worldbank.org>

Khymenko, S. M. “Stratehichnyi monitorynh konfliktiv interesiv u AT” [Strategic monitoring conflicts of interest in BP]. *Rivne: Aktualni problemy teorii i praktyky menedzhmentu v umovakh transformatsii ekonomiky*, 2007.129-130.

Momot, T., and Kadnichanskiy, N. “O metodakh otsenki kachestva korporativnogo upravleniia” [On the methods of assessing the quality of corporate governance]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 7 (2007).

Moiseienko, I. P., and Marchenko, O. M. *Upravlinnia finansovo-ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemstva* [Financial and economic security]. Lviv, 2011.

Netyksha, O. “Strategiia korporativnogo upravleniia: finansovy aspekty” [Strategy Corporate Governance: financial aspects]. *Finansovyy direktor*, no. 9-10 (2010): 58-63.

Ofitsiyni sait Vovchanskoho ahrehatnogo zavodu. <http://vza.com.ua/page.php?lang=1&id=1>

Otenko, I. P. *Ekonomichna bezpeka pidpriemstva* [Economic security]. Kharkiv: KhNEU, 2012.